

SAMENWERKINGEN MET ISRAËLISCHE EN PALESTIJNSE ORGANISATIES: UPDATE

De oorlog tussen Hamas en Israël blijft voortduren, net als de zware schendingen van het internationaal humanitair recht en de mensenrechten, die helaas zo tekenend zijn voor dit conflict en die de UGent reeds veroordeelde in haar standpunt van 23 november 2023. Intussen wordt ook duidelijk dat de oorlog leidt tot de grootschalige vernieling in Gaza van onderwijs- en onderzoeksinstituten, bibliotheken, uitgeverijen en culturele centra¹. De UGent veroordeelt deze vernietiging van onderwijsinstellingen en culturele infrastructuur en de enorme impact die de oorlog heeft op het recht op onderwijs.

Het UGent mensenrechtenbeleid heeft onder meer tot gevolg dat er geen institutionele overeenkomsten werden en worden getekend met Israëlische of Palestijnse organisaties die betrokken zijn bij ernstige mensenrechtenschendingen of schendingen van internationaal humanitair recht. Dit betekent dat samenwerkingen geweigerd worden met Israëlische organisaties die commercieel actief zijn in bezette gebieden, of met onderzoeksgroepen die defensie- of veiligheidstechnologie ontwikkelen die gebruikt kan worden voor de bezetting van Palestijnse gebieden en het bouwen van nieuwe nederzettingen.

Eind november 2023 werd aangekondigd dat de Universiteit Gent de komende weken en maanden voor elke organisatie waarmee een institutionele samenwerking lopende is of gepland is, zou nagaan waaruit de morele, financiële of materiële steun aan de Israëlische of Palestijnse strijdende partijen bestaat en contact opnemen met deze organisaties om na te gaan of, en in welke mate, ze betrokken zijn bij schendingen van mensenrechten en het internationaal humanitair recht. Indien dit het geval is, zouden stappen ondernomen worden om de samenwerking stop te zetten en zouden geen toekomstige samenwerkingen opgestart worden, tot nieuwe elementen leiden tot een herevaluatie.

Intussen is duidelijk geworden dat de UGent geen institutionele bilaterale samenwerkingen heeft met universiteiten in Israël. De UGent heeft wel 2 bilaterale overeenkomsten met Palestijnse universiteiten. Ook na de controle blijven die overeenkomsten met de Palestijnse universiteiten gelden.

De UGent is wel een partner in een aantal Europese projecten met verschillende instellingen waarbij ook universiteiten en onderzoeksinstituten in Israël een partner zijn. Concreet gaat het dan over Erasmus Mundus- of Horizon-onderzoeksprojecten.

Uit controle blijkt dat bepaalde onderzoeksinstituten materiële steun geven aan de strijdende partijen, of betrokken zijn bij de bezetting van Palestijns gebied dewelke in strijd is met het internationaal recht². De Commissie ontvangt ook berichten dat kennisinstellingen studenten en academici tijdelijk schorsen, vragen ontslag te nemen of tuchtsancties uitspreken omdat ze oproepen

---

¹ Saif, A. A. (6 december 2023). *The second preliminary report on the cultural sector damage. War on the Gaza Strip October 7th – December 6th 2023*. Middle East Studies Association (21 November 2023). *Letter Demanding an end to Israel's military assault on Gaza's educational sector*, <https://mesana.org/advocacy/committee-on-academic-freedom/2023/11/21/letter-demanding-an-end-to-israels-military-assault-on-gazas-educational-sector>.

² Zie onder meer de rapporten op United Nations Human Rights Council, *The Independent International Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and Israel*, <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/co-israel/index>.

tot een staakt-het-vuren dan wel solidariteit uitdrukken voor burgers die getroffen worden door het conflict³. Dit kunnen schendingen zijn van het recht op vrijheid van meningsuiting en academische vrijheid. Anderzijds moet een universiteit kunnen optreden wanneer door haar personeelsleden of studenten aangezet wordt tot haat of onverdraagzaamheid.

Voor verschillende onderzoeksinstellingen is het voorlopig onduidelijk of zij betrokken zijn bij ernstige inbreuken op de vrijheid van meningsuiting of de academische vrijheid, of materiële steun leveren aan de oorlog. De Commissie besloot dan ook contact op te nemen met desbetreffende instellingen om zaken te verduidelijken. Zolang een antwoord uitblijft of er geen nieuwe elementen leiden tot een herevaluatie, worden er ook met deze onderzoeksinstellingen geen nieuwe institutionele overeenkomsten getekend.

Wat de samenwerking in Europese onderzoeksprojecten met verschillende instellingen betreft, is het zo dat de wijziging van de samenstelling van die Europese consortia een beslissing is die de UGent niet autonoom kan nemen. Een beslissing over de eventuele uitstap uit die gezamenlijke Europese onderzoeksprojecten ligt voor de UGent momenteel dan ook niet op tafel.

Onderzoekers die een samenwerking wensen aan te gaan met Israëliëse of Palestijnse organisaties moeten deze samenwerking voorleggen aan de [Commissie Mensenrechtenbeleid en Dual Use Onderzoek](#), zodat de Commissie een advies kan uitbrengen over de samenwerking. De Commissie komt maandelijks samen.

---

³ Middle East Studies Association (28 november 2023). *Letter regarding intensified targeting of Palestinian students in Israeli universities*, <https://mesana.org/advocacy/committee-on-academic-freedom/2023/11/28/letter-regarding-intensified-targeting-of-palestinian-students-in-israeli-universities>. Scholars at Risk (29 Octobre 2023). *Hebrew University of Jerusalem*, <https://www.scholarsatrisk.org/report/2023-10-29-hebrew-university-of-jerusalem>. Times Higher Education (31 Octobre 2023). *Palestinian students suspended by Israeli universities*, <https://www.timeshighereducation.com/news/palestinian-students-suspended-israeli-universities>. Scholars at Risk (10 October 2023). *University of Haifa*, <https://www.scholarsatrisk.org/report/2023-10-10-university-of-haifa>.